

Na osnovu tačke c) stava 1. člana 41. i tačke b) stava 1. člana 18. Ustava Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravak teksta, 8/98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04) i člana 51. Okvirnoga zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 88/07) te na prijedlog Vlade Srednjobosanskog kantona, Skupština Srednjobosanskog kantona, na XXIII. sjednici održanoj 17. jula 2017. godine, donosi

Z A K O N¹ **O PREDŠKOLSKOM ODGOJU** **I OBRAZOVANJU**

DIO PRVI – UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

(1) Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju uređuje se predškolski odgoj i obrazovanje djece u dobi od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu (u daljnjem tekstu: predškolski odgoj i obrazovanje) kao prvi, poseban i specifičan stepen jedinstvenoga sistema odgoja i obrazovanja koji se ostvaruje kroz programe s ugrađenom zajedničkom jezgrom.

(2) Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju utvrđuju se načela, ciljevi, standardi i normativi te upravljanje, vođenje, funkcije i nadzor, kao i ostala pitanja u vezi s organizovanjem i osnivanjem predškolskih ustanova.

(3) Načela, ciljevi i standardi utvrđeni ovim zakonom i na osnovu ovoga zakona ne mogu se smanjivati.

(4) Gramatički oblici upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba spola.

Član 2.

(Djelatnost)

(1) Predškolski odgoj i obrazovanje je prvi, posebni i specifični dio odgojno-obrazovnoga sistema koji se bavi odgojem i obrazovanjem te njegovom i zaštitom djece predškolske dobi.

(2) Predškolski odgoj i obrazovanje djelatnost je od posebnoga interesa.

(3) U ostvarivanju djelatnosti predškolskoga odgoja i obrazovanja zabranjuju se sve vrste nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja te sve aktivnosti kojima se ugrožavaju, diskriminiraju ili izdvajaju djeca i grupe djece prema bilo kojem osnovu, u skladu sa zakonima i Deklaracijom o dječijim i ljudskim pravima.

Član 3.

(Osnovne obaveze nadležnih obrazovnih vlasti)

U skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Srednjobosanskog kantona, obrazovne vlasti u Srednjobosanskom kantonu (u daljnjem tekstu: Kanton) i ustanove koje su registrovane za pružanje usluga u oblasti predškolskoga odgoja i obrazovanja obavezne su primjenjivati i poštivati načela i norme utvrđene ovim zakonom te osigurati odgoj i obrazovanje za svu djecu pod jednakim uvjetima.

POGLAVLJE I. NAČELA I CILJEVI PREDŠKOLSKOGA ODGOJA I OBRAZOVANJA

Odjeljak A. Osnovna načela i ciljevi

Član 4.

(Razvojna načela)

Predškolski odgoj i obrazovanje u Kantonu karakterišu sljedeća razvojna načela:

- a) humanističko-razvojno načelo;
- b) načelo profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti;
- c) načelo demokratičnosti.

Član 5.

(Ciljevi)

¹ "Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj 10/17 od 8. augusta 2017.

Cilj predškolskoga odgoja i obrazovanja je poticanje tjelesnoga, intelektualnoga i socio-emocionalnoga razvoja, komunikacije, kreativnosti i stvaralaštva djece, učenje zasnovano na iskustvu i interesovanjima, stjecanje novih iskustava i proširivanje znanja o sebi, drugim ljudima i svijetu, potrebnih za daljnje obrazovanje i odgoj, te uključivanje djece u društvenu zajednicu poštujući i uvažavajući prava i mogućnosti djece.

Član 6.

(Poštovanje stepena djetetova razvoja)

Predškolski odgoj i obrazovanje zasnovani na humanističkom pristupu odgoju i obrazovanju, savremenim naučnim postignućima te teorijama o djetetovu razvoju i pravima djeteta obavezno poštuje stepen djetetova razvoja, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne djetetove potrebe.

Član 7.

(Zabrana diskriminacije)

(1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u odgovarajućem odgoju i obrazovanju, bez diskriminacije prema bilo kojem osnovu.

(2) Jednak pristup i jednake mogućnosti iz stava (1) ovoga člana podrazumijevaju osiguranje jednakih uvjeta i prilika za sve za početak i nastavak daljnjega odgoja i obrazovanja.

Odjeljak B. Načela i ciljevi koji osiguravaju osnovna dječija prava

Član 8.

(Osiguranje najboljega djetetova interesa)

(1) Pravo djeteta na odgoj i obrazovanje te ispravnu brigu za dobrobit njegova tjelesnoga i mentalnoga zdravlja i sigurnosti ima prednost nad svim ostalim pravima.

(2) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti djetetovu interesu.

Član 9.

(Osiguranje vlastitih vrijednosti)

Opći ciljevi odgoja i obrazovanja proizlaze iz općeprihvaćenih univerzalnih vrijednosti demokratskoga društva te vlastitih vrijednosnih sistema zasnovanih na specifičnostima nacionalne, historijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koji žive u Bosni i Hercegovini.

Član 10.

(Osiguranje optimalnoga djetetova razvoja)

Opći cilj predškolskoga odgoja i obrazovanja jeste osiguranje optimalnih i jednakih uvjeta kako bi se svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvijalo te ostvarivalo svoje pune potencijale i kompetencije kroz različite oblike kvalitetnoga i profesionalnoga autonomnoga, institucionalnoga i vaninstitucionalnoga predškolskoga odgoja i obrazovanja.

Član 11.

(Pravo na jezik)

Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi u Kantonu poštivat će se i uključivati u predškolsku ustanovu u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Srednjobosanskog kantona te Konvencijom o pravima djeteta, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina.

Član 12.

(Poštivanje vjerskih sloboda)

Predškolske ustanove će razvijati, unapređivati i poštivati nacionalne i vjerske slobode, običaje, toleranciju i kulturu dijaloga u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavom Srednjobosanskog kantona te Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina i Konvencijom o pravima djeteta, kao i drugim propisima koji regulišu tu oblast.

Član 13.

(Integracijski programi za djecu s posebnim potrebama)

(1) Djeca s posebnim potrebama uključuju se u predškolske ustanove prema programima koji su prilagođeni njihovim individualnim potrebama. Za svako dijete s posebnim potrebama, stručni tim ustanove

(odgajatelj, stručni saradnici i djetetovi roditelji) izradit će individualni program prilagođen njegovim mogućnostima i sposobnostima.

(2) Za djecu s posebnim potrebama pripremaju se i provode programi integracije.

Član 14.

(Pravo roditelja i djece na izbor ustanove i odlučivanje)

(1) Djetetovi roditelji imaju pravo na izbor predškolske ustanove u kojoj će se odgajati i obrazovati njihovo dijete.

(2) Djetetovi roditelji imaju pravo i obavezu, preko svojih predstavnika u predškolskoj ustanovi i organima te preko svojih asocijacija, u interesu svoga djeteta učestvovati u odlučivanju, na svim nivoima, o pitanjima važnim za rad predškolske ustanove te za funkcionisanje predškolskoga odgoja i obrazovanja.

Član 15.

(Zadatak predškolskoga odgoja)

Zadatak predškolskoga odgoja i obrazovanja je:

- a) djetetov psihofizički razvoj i formiranje njegovih osnovnih higijenskih navika;
- b) razvoj djetetovih intelektualnih i drugih sposobnosti;
- c) razvoj djetetove radoznalosti koja neće ugroziti njegov život i zdravlje te razvijanje njegove sposobnosti zaštite od potencijalnih opasnosti;
- d) stjecanje elementarnih znanja o prirodi, životu i radu ljudi te obogaćivanje dječijega iskustva;
- e) upoznavanje kulturno-religijske tradicije vlastitoga naroda, drugih naroda i nacionalnih manjina;
- f) njegovanje tolerancije;
- g) njegovanje i obogaćivanje dječijega stvaralaštva i sposobnosti izražavanja govorom i pokretom te likovnim i muzičkim izrazom u igri i drugim aktivnostima;
- h) zadovoljenje dječijih potreba za igrom i socijalizacijom te utjecaj na djetetov pozitivni emocionalni razvoj;
- i) stjecanje elementarnih znanja i iskustava u humanim odnosima u društvu te zaštiti prirode;
- j) smanjivanje negativnih posljedica, primarnih, i sprječavanje nastanka sekundarnih teškoća djeci s teškoćama u razvoju;
- k) zadovoljenje potreba djece za samoafirmacijom;
- l) pripremanje djece za daljnji odgoj i obrazovanje;
- lj) razvijanje svijesti o jednakosti i ravnopravnosti spolova.

POGLAVLJE II. OSIGURANJE FUNKCIJE PREDŠKOLSKOGA ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 16.

(Određivanje funkcije)

Funkcije predškolskoga odgoja i obrazovanja su:

- a) osiguranje uvjeta za optimalni razvoj svakoga djeteta;
- b) pomoć djetetovim roditeljima u brizi za njegu, zaštitu, razvoj, odgoj i opće blagostanje djeteta;
- c) dopunjavanje porodičnog odgoja;
- d) ulaganje društva u blagostanje i napredak.

Član 17.

(Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti predškolskoga odgoja i obrazovanja)

(1) Predškolske ustanove obavljaju funkciju odgoja i obrazovanja u skladu s planovima i programima usklađenim sa zajedničkom jezgrom planova i programa u Bosni i Hercegovini, te u skladu s pedagoškim standardima i normativima za opremu, didaktička, zdravstveno-higijenska, estetska i druga sredstva (u daljnjem tekstu: standardi i normativi).

(2) Standarde i normative iz stava (1) ovoga člana donosi Vlada Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Član 18.

(Obavezno uključivanje djece u predškolsko obrazovanje)

(1) Predškolski odgoj i obrazovanje obavezan je za svu djecu predškolskoga uzrasta u godini pred polazak u osnovnu školu.

(2) Program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja iz stava (1) ovoga člana i način njegove realizacije propisuje Ministarstvo uz saglasnost Vlade Kantona, a provode predškolske ustanove.

(3) Uvjeti i načini finansiranja obaveznoga predškolskoga odgoja i obrazovanja utvrđuju se kriterijima koje donosi Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

Član 19.

(Prijem djece)

(1) Djeca se tokom cijele godine primaju u predškolsku ustanovu, osim djece koja imaju obavezu iz člana 18. ovoga zakona, u skladu s ovim zakonom i provedbenim aktima koji uređuju djelatnost predškolskoga odgoja i obrazovanja.

(2) Predškolske ustanove osiguravaju jednake mogućnosti, u pogledu ostvarivanja uvjeta i provođenja procedura, bez diskriminacije, za prijem sve djece.

(3) Prije polaska u predškolsku ustanovu djeca moraju imati dokaz o obavljenom liječničkom pregledu.

POGLAVLJE III. OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK RADA PREDŠKOLSKE USTANOVE

Član 20.

(Osnivanje predškolske ustanove)

(1) Predškolski odgoj i obrazovanje realizuju se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama.

(2) Predškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati, u skladu sa zakonom, općina s područja Kantona.

(3) Predškolsku ustanovu osniva općina u skladu s javnim interesom i programom potreba razvoja predškolskoga odgoja i obrazovanja na svome području.

(4) Predškolsku ustanovu mogu osnovati dvije općine ili više općina koje međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju ugovorom.

(5) Ako postoji javni interes, Kanton može biti osnivač predškolske ustanove na prijedlog resornoga Ministarstva i uz saglasnost Vlade Kantona.

(6) Privatnu predškolsku ustanovu mogu osnovati domaće i strane pravno i fizičko lice u skladu s načelima utvrđenim ovim zakonom te ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim propisima iz oblasti predškolskoga odgoja i obrazovanja, kao i prema važećim standardima i normativima.

Član 21.

(Osiguranje sredstava za osnivanje)

Sredstva potrebna za osnivanje predškolske ustanove osigurava osnivač predškolske ustanove.

Član 22.

(Uvjeti za osnivanje)

Predškolska ustanova može biti osnovana ako postoji:

- a) elaborat osnivača / akt o osnivanju (u daljnjem tekstu: akt o osnivanju), o opravdanosti potrebe osnivanja predškolske ustanove;
- b) odobren program rada;
- c) osigurana novčana sredstva za osnivanje i rad predškolske ustanove.

Član 23.

(Akt o osnivanju)

(1) Akt o osnivanju predškolske ustanove čiji je osnivač općina donosi općinsko vijeće.

(2) Ako su osnivači predškolske ustanove dvije općine ili više općina, akt o osnivanju donose sporazumno općinska vijeća tih općina.

(3) Akt o osnivanju privatne predškolske ustanove donosi osnivač.

(4) Akt o osnivanju predškolske ustanove čiji je osnivač Kanton donosi Skupština Srednjobosanskog kantona.

Član 24.

(Obavezan sadržaj akta o osnivanju)

(1) Akt o osnivanju predškolske ustanove sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv osnivača;
- b) naziv i sjedište predškolske ustanove;
- c) djelatnost predškolske ustanove;
- d) iznos sredstava za osnivanje i početak rada predškolske ustanove te način njihova osiguravanja (bankovna garancija);

- e) izvore i način osiguravanja sredstava za rad predškolske ustanove;
 - f) međusobna prava i obaveze između osnivača i predškolske ustanove;
 - g) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad prihodima;
 - h) prava, obaveze i odgovornosti predškolske ustanove u pravnom prometu;
 - i) ime i prezime lica koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati predškolsku ustanovu te njegova ovlaštenja i odgovornosti;
 - j) prijedlog statuta predškolske ustanove, prijedlog organa upravljanja i rukovođenja predškolskom ustanovom;
 - k) ostala pitanja značajna za rad predškolske ustanove.
- (2) Akt o osnivanju predškolske ustanove, osim odredbi iz stava (1) ovoga člana, obavezno sadrži i odredbe:
- a) o broju članova upravnoga odbora predškolske ustanove i načinu njihova izbora;
 - b) o imenovanju direktora predškolske ustanove, odnosno vršioca dužnosti direktora.

Član 25.

(Dostava akta o osnivanju na saglasnost)

- (1) Prije početka obavljanja djelatnosti osnivač predškolske ustanove dužan je dostaviti Ministarstvu akt o osnivanju radi davanja saglasnosti u pogledu njegove usklađenosti sa zakonom.
- (2) Radi obavljanja poslova iz stava (1) ovoga člana Ministarstvo osniva stručnu komisiju koje čine: predstavnik Ministarstva, ekspert za oblast predškolskoga odgoja i obrazovanja i predstavnik osnivača predškolske ustanove.
- (3) Ako stručna komisija iz stava (2) ovoga člana utvrdi nedostatke u aktu o osnivanju predškolske ustanove, dužna je obavijestiti Ministarstvo o utvrđenim nedostacima, a Ministarstvo je obavezno obavijestiti osnivača predškolske ustanove o obavezi otklanjanja nedostataka u roku od 15 dana od dana primitka obavijesti.
- (4) Ako osnivač predškolske ustanove ne otkloni nedostatke u roku iz stava (3) ovoga člana, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.

Član 26.

(Uvjeti za obavljanje djelatnosti))

- Predškolska ustanova može obavljati djelatnost:
- a) kao javna – ako postoji dovoljan broj djece za formiranje najmanje dviju odgojnih grupa;
 - b) kao privatna – ako postoji dovoljan broj djece za formiranje najmanje jedne odgojne grupe;
 - c) ako je osiguran dovoljan broj radnika s odgovarajućom stručnom spremom, u skladu sa standardima i normativima;
 - d) ako je osiguran objekt i ispunjava zdravstveno-higijenske uvjete, te oprema i didaktička sredstva u skladu sa standardima i normativima.

Član 27.

(Provjera uvjeta za obavljanje djelatnosti i početak rada)

- (1) Predškolska ustanova ne može početi s radom prije pribavljanja rješenja o odobrenju za obavljanje djelatnosti predškolskoga odgoja i obrazovanja.
- (2) Nakon dobivanja saglasnosti iz člana 25. ovoga zakona, osnivač predškolske ustanove podnosi zahtjev Ministarstvu radi utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za početak rada predškolske ustanove.
- (3) Ministarstvo osniva stručnu komisiju čija je obaveza utvrđivanje stepena ispunjenosti uvjeta za početak rada predškolske ustanove u skladu sa zakonskim propisima.
- (4) Stručna komisija iz stava (3) ovoga člana ima tri člana i čine je:
- a) dva predstavnika Ministarstva (državni službenici);
 - b) predstavnik Ministarstva zdravstva i socijalne politike Kantona, za utvrđivanje ispunjenosti zdravstveno-higijenskih uvjeta.
- (5) Ministarstvo izdaje rješenje na osnovu zapisnika komisije iz stava (4) ovoga člana, kojim je utvrđena ispunjenost uvjeta za početak rada i obavljanja djelatnosti predškolskoga odgoja i obrazovanja.
- (6) Rješenje iz stava (5) ovoga člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana primitka rješenja, u Kantonalnom sudu.

Član 28.

(Upis u registre)

- (1) Predškolska ustanova upisuje se u sudski registar u sudu i danom upisa stječe svojstvo pravnoga lica, bez prava početka rada i obavljanja djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja.

(2) Predškolska ustanova dužna je u roku od 30 dana nakon što je izdano rješenje iz stava (5) člana 27. ovoga zakona i stava (1) ovoga člana podnijeti Ministarstvu prijavu za upis predškolske ustanove u Registar predškolskih ustanova, koji vodi Ministarstvo.

(3) Danom upisa u Registar predškolskih ustanova, koji vodi Ministarstvo, stječe se pravo početka rada i obavljanja djelatnosti predškolskoga odgoja i obrazovanja.

(4) Postupak utvrđivanja uvjeta upisa u Registar predškolskih ustanova i brisanja iz Registra te o sadržaju i načinu vođenja Registra uređuje se posebnim pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Član 29.

(Zabrana obavljanja djelatnosti)

(1) Predškolskoj ustanovi koja je prestala ispunjavati uvjete propisane članom 26. ovoga zakona nadležni inspektor će odrediti rok u kojem je dužna otkloniti utvrđene nedostatke.

(2) Ako nedostaci iz stava (1) ovoga člana ne budu otklonjeni u ostavljenom roku, nadležni inspektor će predškolskoj ustanovi rješenjem zabraniti daljnje obavljanje djelatnosti predškolskoga odgoja i obrazovanja te o tome obavijestiti osnivača.

(3) Pravosnažno rješenje o trajnoj zabrani rada iz stava (2) ovoga člana inspektor dostavlja osnivaču predškolske ustanove i Ministarstvu radi brisanja ustanove iz Registra predškolskih ustanova.

(4) Nakon što rješenje iz stava (2) ovoga člana postane pravosnažno, predškolska ustanova ne smije obavljati djelatnost predškolskoga odgoja i obrazovanja.

Član 30.

(Pečat predškolske ustanove)

Predškolska ustanova ima pečat u skladu s aktom o osnivanju.

Član 31.

(Statusne promjene i prestanak rada)

(1) Na osnivanje, rad, statusne promjene i prestanak rada predškolske ustanove primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Ako predškolska ustanova prestane s radom, osnivač je dužan omogućiti djeci koja pohađaju program obaveznog uključivanja u predškolski odgoj i obrazovanje do polaska u osnovnu školu nastavak započeta predškolskog odgoja i obrazovanja u drugoj odgovarajućoj ustanovi, pod jednakim uvjetima.

Član 32.

(Organizacijski oblici ustanove)

(1) Predškolska ustanova, u zavisnosti od vrste programa predškolskoga odgoja i obrazovanja koji se ostvaruje, može se organizovati kao:

a) dječije jaslice – realizuju programe njege i odgojno-obrazovnoga rada za djecu u dobi od šest mjeseci do navršene treće godine života;

b) dječiji vrtić – realizuje programe odgojno-obrazovnoga rada za djecu u dobi od navršene tri godine do polaska u osnovnu školu.

(2) Dječije jaslice i dječiji vrtić pružaju usluge cjelodnevnoga, poludnevnoga ili kraćeg i povremenoga programa.

(3) Predškolska ustanova može se organizovati i registrovati za realizovanje jednog organizacijskog oblika ili više organizacijskih oblika iz stava (1) ovoga člana.

Član 33.

(Organizovanje posebnih predškolskih odgojno-obrazovnih ustanova)

U slučaju da se za djecu s posebnim potrebama predškolskoga uzrasta ne može organizovati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi, taj rad se može, djelomično ili u cjelini, obavljati u ustanovi koja može zadovoljiti odgojno-obrazovne i razvojne potrebe takve djece.

POGLAVLJE IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Član 34.

(Zajednička jezgra programa)

(1) U svim predškolskim ustanovama u Kantonu primjenjuje se zajednička jezgra primarnih razvojnih programa za rad u predškolskim ustanovama.

(2) Zajednička jezgra programa i planovi trebaju:

- a) garantovati i osigurati kvalitetan odgoj i obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućega standarda znanja, vještina i sposobnosti;
- b) osigurati dosljednost kvaliteta standarda odgoja i obrazovanja u svim predškolskim ustanovama u Kantonu;
- c) osigurati primjenu programa koji odgovaraju razvojnim potrebama djece predškolskoga uzrasta;
- d) osigurati da se kroz odgojno-obrazovni proces razvija pozitivan odnos i osjećaj pripadnosti državi Bosni i Hercegovini;
- e) osigurati zadovoljavajuću usklađenost programa, kao i njihovu prilagodljivost u skladu sa specifičnim potrebama predškolske ustanove i lokalne zajednice;
- f) osigurati slobodu kretanja i jednak pristup predškolskom odgoju i obrazovanju.

Član 35.

(Vrste programa)

- (1) U predškolskim ustanovama na području Kantona realizuju se sljedeći programi:
- a) cjeloviti razvojni program;
 - b) specijalizovani razvojni program;
 - c) interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski program;
 - d) program jačanja roditeljskih kompetencija;
 - e) obavezni program za djecu u godini pred polazak u školu ako nisu obuhvaćena nekim programom predškolskog odgoja i obrazovanja;
 - f) prilagođeni program.
- (2) U predškolskoj ustanovi može se realizovati i program produženoga boravka za djecu prvog razreda osnovne škole, uz prethodno mišljenje osnivača i stručno mišljenje Ministarstva.
- (3) Programima iz stava (1) ovoga člana utvrđuju se ciljevi, zadaci i sadržaj te profil i stručna sprema zaposlenika koji realizuju svaki od tih programa.
- (4) Programe iz tačaka a) i e) stava (1) ovoga člana donosi Ministarstvo, a programe iz tačaka b), c) i d) donosi predškolska ustanova uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (5) Predškolska ustanova može realizovati jedan program ili više programa iz stava (1) ovoga člana.

Član 36.

(Cjeloviti razvojni program)

- (1) Cjelovitim razvojnim programom predškolskog odgoja i obrazovanja utvrđuju se obim, oblici i metodologija odgojno-obrazovnog rada s djecom i didaktičko-metodičke upute za odgajatelje.
- (2) Cjeloviti razvojni program obuhvaća program njege, odgoja i obrazovanja, te zdravstvene zaštite, ishrane i socijalne zaštite djece predškolske dobi, i to:
- a) za djecu u dobi od šest mjeseci do navršene tri godine života;
 - b) za djecu u dobi od tri godine do polaska u školu.
- (3) Cjeloviti razvojni program ostvaruje se u ustanovi predškolskog odgoja i obrazovanja, u ustanovi socijalne zaštite za djecu bez roditeljskog staranja ili u drugoj odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj se radi s djecom predškolskog uzrasta.

Član 37.

(Specijalizovani razvojni program)

Specijalizovani razvojni program dodatni je program kojem je cilj realizovanje odgojno-obrazovnih sadržaja iz oblasti muzičke, likovne i dramske umjetnosti, sporta, lutkarstva, stranih jezika, relaksacije i drugih oblasti koje su u funkciji zadovoljavanja posebnih interesovanja i sklonosti djece.

Član 38.

(Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski programi)

- (1) Interventnim, kompenzacijskim i rehabilitacijskim programima predškolskog odgoja i obrazovanja utvrđuju se ciljevi i zadaci te sadržaj, stručni kadar, obim, oblici i metodologija odgojno-obrazovnog rada s djecom tjelesno ili mentalno bolesnih roditelja, djecom bez roditeljskoga staranja, djecom iz porodice ugroženoga socijalnoga i društvenoga stanja, djecom u dobi od navršene tri godine do obaveznog uključivanja u obavezno predškolsko obrazovanje i s djecom uključenom u obavezno predškolsko obrazovanje do polaska u osnovnu školu.
- (2) Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski programi izvode se uz primarni program u svim predškolskim ustanovama zavisno od potreba djece, naročito u specijalnim zavodima i ustanovama internatskoga tipa za smještaj djece bez roditeljskog staranja.

Član 39.

(Prilagođeni program)

(1) Prilagođeni program je program koji se individualno izrađuje:

- a) za djecu s razvojnim poteškoćama;
- b) za nadarenu djecu.

(2) Prilagođeni program predškolskoga odgoja i obrazovanja za djecu s razvojnim poteškoćama je program koji se izrađuje za djecu koja imaju lakše smetnje u psihičkom i tjelesnom razvoju te za traumatiziranu djecu u dobi od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu.

(3) Prilagođeni program predškolskoga odgoja i obrazovanja za nadarenu djecu je program koji se realizuje s nadarenom djecom predškolske dobi, uz saglasnost djetetovih roditelja.

(4) Za svako dijete izraditi će se individualni program prilagođen njegovim mogućnostima i sposobnostima.

Član 40.

(Program jačanja roditeljskih kompetencija)

Program jačanja roditeljskih kompetencija ima cilj, kroz različite oblike edukacija roditelja djece predškolske dobi, ojačati roditeljske kompetencije i pružiti nova saznanja o dječijem razvoju.

Član 41.

(Obavezni program)

(1) Obavezni program predškolskog odgoja i obrazovanja namijenjen je svoj djeci u godini pred polazak u osnovnu školu.

(2) Program iz stava (1) ovoga člana obuhvaća aktivnosti koje se mogu organizovati jednom ili više puta u sedmici u maksimalnom dnevnom trajanju od tri sata, a u ukupnom trajanju od, minimalno, 150 sati, u skladu s potrebama i interesovanjima djetetovih roditelja / staratelja i djeteta.

POGLAVLJE V. ODGAJATELJI I OSTALI ZAPOSLENICI

Član 42.

**(Kadrovski uvjeti za zaposlenika,
prijem zaposlenika)**

(1) Profil za obavljanje odgojno-obrazovnog rada bliže se definiše standardima i normativima predškolskog odgoja i obrazovanja te programima iz člana 35. ovoga zakona.

(2) Različite programe predškolskog odgoja i obrazovanja realizuju odgajatelji, specijalizovani stručnjaci različitih profila (pedagozi, specijalni pedagozi, logopedi, psiholozi, liječnici i socijalni radnici), s visokim obrazovanjem.

(3) Njegu djece te brigu o zdravlju i unapređenju zdravlja djece u dobi od šest mjeseci do polaska u školu realizuju medicinski radnici s visokim obrazovanjem ili srednjom školom medicinske struke.

(4) Odgajatelji, stručni saradnici, saradnici i ostali zaposlenici biraju se na osnovu javnoga konkursa / oglasa koji raspisuje upravni odbor predškolske ustanove.

Član 43.

(Asistenti i volonteri)

U realizovanju programa odgojno-obrazovnog rada, uz odgajatelja, može učestvovati i lice s visokom, višom i srednjom stručnom spremom odgojno-obrazovnog i medicinskoga smjera, u svojstvu asistenta i volontera, kroz rad za opće dobro ili za stjecanje radnog iskustva za polaganje stručnog ispita.

Član 44.

(Pedagoško-psihološki poslovi)

Za obavljanje pedagoško-psiholoških poslova, predškolska ustanova ima pedagoga a može imati i psihologa, u zavisnosti od veličine predškolske ustanove i broja djece, u skladu sa standardima i normativima.

Član 45.

(Realizatori kompenzacijskoga programa)

Kompenzacijskim programom, u zavisnosti od uzrasta i stepena smetnji u psihičkom i tjelesnom razvoju djece, utvrđuje se odgovarajući profil i stepen stručne spreme odgajatelja i drugog stručnog osoblja za rad s određenom kategorijom djece.

Član 46.

(Zdravstveni pregledi)

(1) Zaposlenici predškolske ustanove dužni su podvrgnuti se zdravstvenom pregledu do početka školske godine za tu godinu.

(2) Ako postoje razlozi za opravdanu sumnju u rezultate zdravstvenoga pregleda zaposlenika, rukovodilac predškolske ustanove može uputiti zaposlenika na ponovni zdravstveni pregled u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi.

(3) Lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti, ili ima psihičke poremećaje ne može obavljati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi.

(4) Ako se tokom godine ustanovi da je zaposlenik obolio od zarazne ili duševne bolesti, ima psihičke poremećaje ili konzumira alkohol ili opijate, bit će udaljen iz odgojno-obrazovnoga rada u predškolskoj ustanovi.

(5) Statutom ustanove bliže se određuje postupak prema licu iz stavova (2), (3) i (4) ovoga člana i njegov daljnji radni status.

(6) Odgajatelj i stručni saradnik ne može biti lice koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo protiv dostojanstva lica i morala, krivično djelo protiv braka, porodice i mladeži te krivično djelo protiv života i tijela, a ni lice kojem je izrečena sigurnosna ili zaštitna mjera zabrana obavljanja djelatnosti odgoja i obrazovanja.

Član 47.

(Polaganje stručnoga ispita)

(1) Odgajatelj i stručni saradnik sa završenim visokim obrazovanjem koji prvi put zasniva radni odnos u tom zanimanju i nema položen stručni ispit niti prethodno radno iskustvo dužan je položiti stručni ispit nakon jedne, a prije isteka druge godine neposrednog odgojno-obrazovnoga rada.

(2) Predškolska ustanova može primiti odgajatelja ili stručnoga saradnika sa završenom visokom stručnom spremom bez radnoga iskustva u tom zanimanju, na stručno osposobljavanje za samostalan rad i stjecanje prava na polaganje stručnoga ispita, bez zasnivanja radnoga odnosa.

(3) Postupak, način i uvjete polaganja stručnoga ispita odgajatelja i stručnoga saradnika u predškolskoj ustanovi uređuje se propisom koji donosi Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

Član 48.

(Ocjenjivanje i napredovanje zaposlenika)

(1) Rad zaposlenika ocjenjuje se na osnovu Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju odgajatelja i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama te učitelja, nastavnika / profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama, koji donosi Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

(2) Sastavni dio Pravilnika iz stava (1) ovoga člana jesu elementi ocjenjivanja kojima se definiše napredovanje i stjecanje posebnih zvanja: mentor odgajatelja ili stručnog saradnika, odnosno savjetnik odgajatelja ili stručnog saradnika.

POGLAVLJE VI. NADZOR I IZVJEŠTAVANJE

Član 49.

(Nadzor)

(1) Stručni nadzor i nadzor nad zakonitošću rada predškolskih ustanova provodi Ministarstvo na način predviđen zakonom.

(2) Nadzor nad stručnim radom predškolske ustanove (u daljnjem tekstu: stručni nadzor) obuhvaća:

- a) praćenje rada predškolske ustanove;
- b) praćenje realizovanja programa predškolskog odgoja i obrazovanja;
- c) praćenje i ocjenjivanje rada odgajatelja, drugih stručnih radnika i direktora predškolske ustanove;
- d) pružanje stručne pomoći odgajateljima i stručnim saradnicima u planiranju, programiranju i organizovanju odgojno-obrazovnoga rada u predškolskoj ustanovi.

(3) Stručni nadzor predškolskih ustanova provodit će Ministarstvo na osnovu pravilnika o stručno-pedagoškom nadzoru koji donosi Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

(4) Inspekcijski nadzor nad zakonitošću rada predškolske ustanove obavlja inspekcija Ministarstva.

(5) Predškolska ustanova dužna je omogućiti nesmetano obavljanje nadzora te uvid u dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u predškolskoj ustanovi.

Član 50.

(Godišnji program rada i izvještaj o radu)

(1) Predškolska ustanova obavezna je donijeti godišnji program rada.

(2) Na prijedlog vijeća odgajatelja, upravni odbor predškolske ustanove prihvata godišnji program rada predškolske ustanove i dostavlja ga, do kraja septembra tekuće godine, Ministarstvu, osnivaču predškolske ustanove i / ili nadležnom općinskom organu.

(3) Izvještaj o radu predškolske ustanove u protekloj školskoj godini razmatra se i prihvata prema istom postupku kao i program rada, te se prosljeđuje Ministarstvu najkasnije do kraja septembra tekuće godine.

POGLAVLJE VII. STRUČNA TIJELA

Član 51.

(Stručna tijela)

Stručna tijela koja obavljaju stručnu funkciju u predškolskoj ustanovi su vijeće odgajatelja i stručni aktiv.

Član 52.

(Vijeće odgajatelja)

(1) Vijeće odgajatelja čine svi zaposlenici koji učestvuju u direktnom odgojno-obrazovnom radu u predškolskoj ustanovi, a obavlja sljedeće poslove:

- a) prati i analizira organizovanje i realizovanje programa odgojno-obrazovnog rada;
- b) utvrđuje program stručnoga usavršavanja odgajatelja i medicinskih sestara i prati njegovo realizovanje;
- c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjega programa rada;
- d) razmatra izvještaj o radu stručnih tijela (komisija / odbora / aktiva) te daje primjedbe na izvještaj;
- e) osniva, prati i analizira rad stručnih tijela (komisija / odbora / aktiva);
- f) kandiduje predstavnike upravnoga odbora predškolske ustanove;
- g) predlaže i prati realizaciju saradnje s roditeljima djece i lokalnom zajednicom.

(2) Vijećem odgajatelja rukovodi direktor predškolske ustanove.

Član 53.

(Stručni aktiv)

(1) Stručni aktiv čine zaposlenici koji učestvuju u neposrednom odgojno-obrazovnom radu u predškolskoj ustanovi, po dobnim grupama u kojima se realizuje odgojno-obrazovni proces, a obavlja sljedeće poslove:

- a) brine o usklađivanju rada istih dobnih grupa;
- b) poduzima mjere za uspješno realizovanje programa u svome aktivu;
- c) prati cjelokupni razvoj i aktivnost djece te predlaže mjere za njihovu uspješnost.

(2) Stručnim aktivom rukovodi predsjednik aktiva, kojega biraju svi članovi aktiva.

POGLAVLJE VIII. TIJELA UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA

Član 54.

(Tijela upravljanja i rukovođenja)

(1) Tijelo upravljanja u predškolskoj ustanovi je upravni odbor predškolske ustanove.

(2) Tijelo rukovođenja u predškolskoj ustanovi je direktor predškolske ustanove.

Član 55.

(Upravni odbor predškolske ustanove)

(1) Upravni odbor predškolske ustanove odgovoran je za utvrđivanje politike predškolske ustanove, općenito za upravljanje predškolskom ustanovom te uspješno korištenje kadrovskih i materijalnih resursa.

(2) Broj članova upravnog odbora privatne predškolske ustanove određuje se aktom o osnivanju predškolske ustanove, u skladu sa Zakonom, a čine ga predstavnici:

- a) osnivača;
- b) vijeća roditelja, odnosno staratelja;
- c) stručnih radnika predškolske ustanove.

(3) Upravni odbor predškolske ustanove, kao javne ustanove, ima pet članova, a čine ga: dva predstavnika osnivača, dva predstavnika roditelja / staratelja djece i jedan predstavnik zaposlenika predškolske ustanove.

(4) Upravni odbor predškolske ustanove, kao privatne ustanove, ima od tri do pet članova i čine ga predstavnici osnivača, predstavnici roditelja / staratelja i predstavnici zaposlenika predškolske ustanove.

(5) Sastav upravnoga odbora predškolske ustanove mora odražavati nacionalnu strukturu djece i roditelja, osoblja i osnivača, onako kako ona u danom trenutku izgleda, u pravilu, prema popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini, u skladu sa Ustavom Srednjobosanskog kantona.

(6) Način rada upravnoga odbora predškolske ustanove uredit će se poslovníkom o radu upravnoga odbora.

(7) Članove upravnoga odbora predškolske ustanove bira se na period od četiri godine, na osnovu javnoga konkursa.

(8) Javni konkurs iz stava (7) ovoga člana raspisuje i provodi komisija koju imenuje osnivač predškolske ustanove, u kojoj je po jedan predstavnik osnivača predškolske ustanove, vijeća roditelja i predškolske ustanove.

(9) Ministarstvo donosi pravilnik o izboru i imenovanju članova upravnih odbora predškolskih ustanova, koji pobliže utvrđuje postupak izbora i imenovanja.

Član 56.

(Poslovi upravnog odbora predškolske ustanove)

Upravni odbor predškolske ustanove, osim poslova utvrđenih Zakonom, obavlja i sljedeće poslove:

- a) donosi statut predškolske ustanove, uz saglasnost osnivača;
- b) donosi godišnji program rada predškolske ustanove;
- c) razmatra i prihvata izvještaj o realizaciji godišnjega programa rada predškolske ustanove;
- d) razmatra rezultate predškolskoga odgoja i obrazovanja;
- e) razmatra plan upisa djece u predškolsku ustanovu;
- f) imenuje i razrješuje direktora predškolske ustanove te vršioca dužnosti direktora predškolske ustanove;
- g) objavljuje konkurs i provodi proceduru prijema odgajatelja i stručnih saradnika, kao i ostalih zaposlenika u predškolskoj ustanovi;
- h) odlučuje o žalbama u vezi s konkursom;
- i) odlučuje o prestanku prava odgajatelja i stručnih saradnika na daljnji odgojno-obrazovni rad;
- j) podnosi izvještaj o radu predškolske ustanove osnivaču, odnosno Ministarstvu;
- k) prati uspjeh djece te poduzima mjere za unapređivanje uvjeta rada u predškolskoj ustanovi i poboljšanje odgojno-obrazovnog rada;
- l) donosi finansijski plan i prihvata godišnji obračun;
- m) donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u predškolskoj ustanovi te ostale opće akte u skladu sa zakonom i statutom predškolske ustanove;
- n) odlučuje o prigovoru odgajatelja, stručnih saradnika i ostalih zaposlenika na ocjenu rada;
- o) razmatra prijedloge odluka i preporuke upućene upravnom odboru te poduzima odgovarajuće mjere;
- p) usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad direktora predškolske ustanove;
- q) rješava određena pitanja odnosa s osnivačem predškolske ustanove;
- r) podnosi godišnji izvještaj o svome radu osnivaču predškolske ustanove;
- s) odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa određenog statutom predškolske ustanove;
- t) odlučuje o žalbama i prigovorima zaposlenika predškolske ustanove te o njihovim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnoga odnosa;
- u) odlučuje o prigovoru roditelja djece na rad i odnos zaposlenika predškolske ustanove prema djeci;
- v) donosi poslovnik o radu upravnog odbora predškolske ustanove;
- w) na propisan način donosi odluku o statusnim promjenama na koje je dana saglasnost i prijavljuje njihov upis u registre, te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i statutom predškolske ustanove.

Član 57.

(Direktor predškolske ustanove)

(1) Predškolskom ustanovom rukovodi direktor koji je odgovoran za realizaciju programskih aktivnosti predškolske ustanove.

(2) Direktorom predškolske ustanove može biti imenovano lice koje, osim općih uvjeta predviđenih zakonom, ima visoko obrazovanje iz oblasti predškolskoga odgoja, pedagogije, specijalne pedagogije, psihologije ili drugih društvenih nauka, te najmanje pet godina radnoga iskustva na odgojno-obrazovnim poslovima nakon diplomiranja, a iznimno, direktorom predškolske ustanove može biti imenovan istaknuti, u praksi dokazani nastavnik predškolskoga odgoja i obrazovanja.

(3) Konkurs za izbor direktora predškolske ustanove raspisuje upravni odbor javne predškolske ustanove, koji se objavljuje u najmanje jednim dnevnim novinama koje se distribuiraju na širem području Bosne i Hercegovine.

(4) Konkurs za izbor direktora predškolske ustanove sadrži uvjete iz stava (2) ovoga člana, trajanje konkursa, postupak izbora i način obavještavanja kandidata o izboru.

(5) Nakon provedene konkursne procedure, uz prethodnu saglasnost osnivača predškolske ustanove te uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva, upravni odbor predškolske ustanove imenuje direktora javne predškolske ustanove.

(6) Direktora predškolske ustanove imenuje se na period od četiri godine i može biti ponovno imenovan.

Član 58.

(Vršilac dužnosti direktora)

(1) Ako se na raspisani konkurs iz stava (3) ovoga člana ne prijavi ni jedan kandidat, odnosno ako niko od prijavljenih kandidata ne ispunjava propisane uvjete ili ako osnivač predškolske ustanove odbije dati saglasnost za predloženoga kandidata, odnosno mišljenje Ministarstva bude negativno, konkurs se mora ponoviti.

(2) Do izbora direktora predškolske ustanove upravni odbor imenuje vršioca dužnosti direktora, iz reda zaposlenika predškolske ustanove, na period ne dulji od šest mjeseci.

Član 59.

(Poslovi direktora)

Direktor predškolske ustanove, osim poslova i zadataka utvrđenih Zakonom, obavlja i sljedeće poslove:

- a) saraduje s općinskim i kantonalnim organima državne službe i svim neophodnim za uspješno funkcionisanje predškolske ustanove;
- b) predlaže godišnji plan i sastavlja prijedlog programa rada predškolske ustanove;
- c) zastupa i predstavlja predškolsku ustanovu te odgovora za zakonitost rada predškolske ustanove;
- d) brine za provođenje odluka upravnog odbora, stručnoga vijeća i drugih tijela predškolske ustanove;
- e) rukovodi sjednicama stručnoga vijeća;
- f) na prijedlog komisije, izabire i postavlja zaposlenika predškolske ustanove i s njime sklapa ugovor o radu, odnosno donosi rješenje o prestanku ugovora o radu;
- g) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika predškolske ustanove iz radnoga odnosa, u prvom stepenu;
- h) ocjenjuje rad zaposlenika predškolske ustanove;
- i) podnosi upravnom odboru predškolske ustanove izvještaj o radu i finansijskom poslovanju predškolske ustanove;
- j) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i pravilima predškolske ustanove.

Član 60.

(Prijevremeno razrješenje dužnosti direktora predškolske ustanove)

(1) Upravni odbor javne predškolske ustanove može razriješiti dužnosti direktora, uz saglasnost osnivača predškolske ustanove, i prije isteka vremena na koje je imenovan, u sljedećim slučajevima:

- a) na zahtjev direktora;
- b) ako utvrdi da je rad direktora neuspješan u realizaciji godišnjega programa rada;
- c) ako organizacija rada predškolske ustanove krivnjom direktora nije usklađena sa standardima i normativima;
- d) ako utvrdi da je direktor odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad predškolske ustanove;
- e) u drugim slučajevima predviđenim zakonom, aktom o osnivanju ili pravilima predškolske ustanove.

(2) Upravni odbor javne predškolske ustanove može donijeti odluku o prijevremenom razrješenju dužnosti direktora predškolske ustanove nakon okončanja postupka utvrđivanja odgovornosti i uz saglasnost osnivača.

(3) Ako nadležni inspektor pri obavljanju nadzora utvrdi nezakonitosti u radu direktora predškolske ustanove, u svome rješenju i nalazu obavještava o tome upravni odbor javne predškolske ustanove.

(4) Ako upravni odbor javne predškolske ustanove ne poduzme potrebne mjere, nadležni inspektor o tome obavještava osnivača javne predškolske ustanove.

Član 61.

(Vijeće roditelja)

(1) Predškolska ustanova ima vijeće roditelja koje se bira za tekuću školsku godinu, prema proceduri utvrđenoj statutom predškolske ustanove.

(2) Vijeće roditelja bira predsjednika većinom glasova vijeća roditelja, a prvu sjednicu vijeća roditelja saziva direktor predškolske ustanove.

(3) Način i procedura osnivanja i rada vijeća roditelja utvrđuje se statutom predškolske ustanove.

(4) Opće aktivnosti vijeća roditelja su:

- a) promovisanje interesa zajednice u kojoj se predškolska ustanova nalazi i interesa predškolske ustanove u toj zajednici;
- b) predočavanje stavova roditelja djece upravnom odboru predškolske ustanove ili bilo kojoj drugoj zainteresovanoj strani;
- c) poticanje aktivnoga učešća roditelja djece, kao i zajednice u radu predškolske ustanove;
- d) obavještavanje upravnog odbora predškolske ustanove i bilo koje druge zainteresovane strane o svojim stavovima kad god to smatra neophodnim ili na zahtjev upravnog odbora ili druge zainteresovane strane;
- e) predlaganje predstavnika roditelja djece za člana upravnog odbora predškolske ustanove;
- f) učešće u pripremanju i realizovanju odgovarajućih projekata koji podržavaju i promovišu odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi;

- g) razvijanje komunikacije i odnosa između djece, odgajatelja, roditelja i zajednice;
- h) poboljšanje uvjeta rada predškolske ustanove;
- i) donošenje poslovnika vijeća roditelja.

POGLAVLJE IX. OPĆI AKTI PREDŠKOLSKE USTANOVE, EVIDENCIJA I DOKUMENTACIJA

Član 62.

(Statut)

(1) Predškolska ustanova ima statut predškolske ustanove koji donosi upravni odbor predškolske ustanove, uz saglasnost osnivača predškolske ustanove, kao osnovni opći akt predškolske ustanove.

(2) Statutom predškolske ustanove, osim pitanja utvrđenih zakonom, uređuju se i pitanja koja se odnose:

- a) na utvrđivanje vrste, oblika i organizovanja odgojno-obrazovnog rada predškolske ustanove;
- b) na način ostvarivanja javnosti rada, naročito o programima koji se realizuju u predškolskoj ustanovi;
- c) na prijem djece u predškolsku ustanovu;
- d) na saradnju s roditeljima djece upisane u predškolsku ustanovu;
- e) na uvjete konkursa za izbor stručnih radnika i ostalih zaposlenika predškolske ustanove;
- f) na način donošenja kućnoga reda predškolske ustanove;
- g) na sadržaje i oblike društvene, kulturne, vjerske i sportske aktivnosti predškolske ustanove prema društvenoj sredini, koji se detaljno razrađuju u godišnjim programima rada;
- h) na opće akte koji se donose u predškolskoj ustanovi, kao i način njihova donošenja.

Član 63.

(Obaveza vođenja evidencije i dokumentacije)

(1) Predškolska ustanova obavezna je voditi svu potrebnu pedagošku dokumentaciju i evidenciju predviđenu ovim zakonom te ostalim zakonskim i podzakonskim aktima.

(2) Predškolska ustanova naročito je obavezna voditi evidenciju i dokumentaciju:

- a) o djeci upisanoj u predškolsku ustanovu;
- b) o praćenju i napredovanju djece;
- c) o prikupljanju sredstava od roditelja djece, osnivača predškolske ustanove i donatora;
- d) o odjeci s posebnim potrebama;
- e) o djeci smještenoj u druge porodice.

(3) Rokovi za čuvanje te način vođenja dokumentacije i evidencije iz stava (2) ovoga člana, kao i izgled dokumentacije i evidencije uređuju se posebnim pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

POGLAVLJE X. FINANSIRANJE

Član 64.

(Sredstva koja osigurava osnivač)

(1) Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje, rad i provedbu programa predškolskoga odgoja i obrazovanja u skladu sa standardima i normativima.

(2) Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva:

- a) za plaće zaposlenika predškolske ustanove (bruto), topli obrok, prijevoz i regres;
- b) za materijalne troškove predškolske ustanove;
- c) za nabavku osnovne opreme i učila;
- d) za potrošni materijal za odgojno-obrazovni rad;
- e) za amortizaciju i tekuće investicijsko održavanje objekta;
- f) za igračke i drugi osnovni didaktički materijal.

Član 65.

(Sredstva iz drugih izvora)

Programi predškolskoga odgoja i obrazovanja, osim obaveznoga predškolskog odgoja, finansijski se mogu podržavati i na sljedeći način:

- a) participiranjem roditelja djece, prema socijalnom statusu;
- b) legatima, darovima, zaostavštinama i donacijama.

Član 66.

(Participacija korisnika usluga)

Sredstva za realizovanje kraćih i specijalizovanih programa rada, za troškove ishrane djece te produženoga boravka, kao i za druge usluge osiguravaju korisnici usluga.

Član 67.

(Obaveze Ministarstva)

Ministarstvo je obavezno predškolskim ustanovama, u skladu sa svojim mogućnostima, osigurati:

- a) razvoj predškolskih programa rada;
- b) finansiranje realizacije programa obaveznoga predškolskog odgoja i obrazovanja u predškolskim ustanovama;
- c) stručno usavršavanje kadrova u odgoju i obrazovanju;
- d) evaluaciju predškolskih programa rada;
- e) dio sredstava za nabavku didaktičkoga materijala;
- f) dio sredstava za realizovanje specijalizovanih programa rada;
- g) izdavačku djelatnost ustanove.

Član 68.

(Obaveze Ministarstva zdravstva i socijalne politike)

(1) Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Kantona, u skladu sa zakonskom regulativom Kantona koja se odnosi na socijalnu zaštitu, sufinansira dio troškova:

- a) za djecu bez roditeljskog staranja;
- b) za djecu s posebnim potrebama;
- c) za djecu invalida;
- d) za djecu civilnih žrtava rata;
- e) za djecu nezaposlenih roditelja;
- f) za djecu samohranih roditelja;
- g) za djecu korisnika socijalnih primanja;
- h) za djecu redovnih studenata.

(2) Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Kantona, u skladu sa zakonskom regulativom Kantona koja se odnosi na zdravstvenu zaštitu, osigurava i:

- a) finansiranje preventivnih programa i programa zaštite i unapređenja zdravlja djece;
- b) plaće liječnika, specijalnih pedagoga, stomatologa, medicinskih sestara;
- c) dio potrošnoga materijala za dječije jaslice;
- d) profesionalno usavršavanje zdravstvenih radnika i specijalnih pedagoga;
- e) sanitarne preglede svih zaposlenika;
- f) pregled djece pred upis u predškolsku ustanovu.

Član 69.

(Osiguranje sredstava za ostale potrebe)

Iz budžeta osnivača predškolske ustanove osiguravaju se sredstva za razvoj djelatnosti predškolskoga odgoja i obrazovanja, finansiranje odjela predškolskih ustanova u bolnicama, odjela za djecu s posebnim potrebama pri odgovarajućim ustanovama, za djecu nacionalnih manjina, posebno djecu Roma, kao i subvencije za cijenu grijanja, komunalija, vode, električne energije, PTT-usluga i RTV-takse, koja se svrstavaju u kategoriju domaćinstva.

POGLAVLJE XI. ZAŠTITA PRAVA

Član 70.

(Prijava zbog kršenja Zakona)

(1) Prijave zbog kršenja načela definisanih ovim zakonom mogu se podnijeti nadležnoj inspekciji, koja će rješenjem utvrditi opravdanost podnesene prijave i naložiti otklanjanje eventualno utvrđenoga kršenja zakona.

(2) Ako rješenje iz stava (1) ovoga člana ne bude doneseno u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave, ili ako stranka nije zadovoljna rješenjem, može podnijeti žalbu Ministarstvu.

(3) Ministarstvo je obavezno riješiti povodom žalbe iz stava (2) ovoga člana i donijeti rješenje u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

(4) Rješenje iz stava (3) ovoga člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana prijema rješenja, u Kantonalnom sudu.

Član 71.

(Pokretanje disciplinskoga postupka)

(1) Protiv lica koje se ponaša suprotno ovom zakonu disciplinski postupak može pokrenuti predškolska ustanova (ako se radi o zaposleniku predškolske ustanove), nadležna inspekcija ili Ministarstvo.

(2) U slučaju sumnje da je počinjeno krivično djelo, predškolska ustanova, nadležna inspekcija ili Ministarstvo obavijestit će odgovarajući organ krivičnoga gonjenja.

POGLAVLJE XII. KAZNE NE ODREDBE

Član 72.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj predškolska ustanova:

- a) ako otpočne s radom prije nego što je upisana u oba registra (član 28. ovoga zakona);
- b) ako realizuje programe prema nastavnom planu koji nije donio nadležni organ (član 35. ovoga zakona);
- c) ako ne ostvaruje obavezni program i programe (član 35. ovoga zakona);
- d) ako primi na boravak dijete bez liječničkog uvjerenja (član 19. ovoga zakona);
- e) ako se ne pridržava općih akata koji se donose u predškolskoj ustanovi, kao i načina njihova donošenja (član 62. ovoga zakona).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom u iznosu od 400,00 do 1.500,00 KM.

Član 73.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj predškolska ustanova:

- a) ako djeca tokom dana imaju dulji obavezni program (član 40. ovoga zakona);
- b) ako ne donese i / ili ne dostavi godišnji program rada i izvještaj o radu predškolske ustanove (član 49. ovoga zakona);
- c) ako ne organizuje liječnički pregled zaposlenika predškolske ustanove (član 45. ovoga zakona);
- d) ako ne ocjenjuje zaposlenike predškolske ustanove (član 47. ovoga zakona);
- e) ako onemogućiti nesmetano i potpuno obavljanje nadzora (član 48. ovoga zakona);
- f) ako ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju te uredno i pravovremeno ne upisuje sve podatke (član 61. ovoga zakona).

(2) Za prekršaje iz ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice predškolske ustanove novčanom kaznom u iznosu od 400,00 do 1.000,00 KM.

Član 74.

(Kazne za prekršaj djetetova roditelja, odnosno staratelja)

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM kaznit će se za prekršaj djetetov roditelj, odnosno staratelj ako ne upiše dijete u predškolsku ustanovu u godini pred polazak u osnovnu školu, odnosno ako dijete redovno ne pohađa program obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja (član 18. ovoga zakona).

POGLAVLJE XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 75.

(Status odgajatelja, stručnih saradnika i direktora bez odgovarajuće stručne spreme)

(1) Odgajatelji i stručni saradnici koji su danom stupanja na snagu ovoga zakona zatečeni u radnom odnosu u predškolskoj ustanovi, a ne ispunjavaju uvjete iz člana 41. ovoga zakona, mogu nastaviti obavljanje poslova odgajatelja ili stručnoga saradnika, ali su dužni u roku od šest godina od dana stupanja na snagu ovoga zakona steći propisani stepen stručne spreme.

(2) Odgajatelju i stručnom saradniku prestaje radni odnos u predškolskoj ustanovi ako ne stekne propisani stepen stručne spreme u roku iz stava (1) ovoga člana.

(3) Iznimno, odgajatelj s višom i srednjom stručnom spremom koji ima više od 20 godina radnoga staža u ustanovi odgoja i obrazovanja, a zatečen je na poslovima odgajatelja, može obavljati poslove na kojima je zatečen i nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

(4) Direktor koji je danom stupanja na snagu ovoga zakona zatečen u radnom odnosu u predškolskoj ustanovi, a ne ispunjava uvjete iz stava (2) člana 56. ovoga zakona, ostaje na svojoj dužnosti do isteka mandata na koji je imenovan.

Član 76.

(Usklađivanje akata i organizacije)

(1) Predškolske ustanove dužne su svoju organizaciju, djelatnost i statut uskladiti s odredbama ovoga zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(2) Predškolske ustanove koje su registrovane na području Kantona dužne su obaviti reverifikaciju uvjeta rada u skladu s ovim zakonom u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 77.

**(Obaveza donošenja pravilnika
i ostalih propisa i akata)**

- (1) Ministarstvo će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti:
- a) standarde i normative [stav (2) člana 17. ovoga zakona];
 - b) pravilnik o uvjetima i načinu finansiranja obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja [stav (3) člana 18. ovoga zakona];
 - c) pravilnik o postupku utvrđivanja uvjeta upisa u Registar predškolskih ustanova i brisanja iz Registra te o sadržaju i načinu vođenja Registra [stav (4) člana 28. ovoga zakona];
 - d) pravilnik o izboru i imenovanju upravnih odbora predškolskih ustanova [stav (9) člana 54. ovoga zakona];
 - e) pravilnik o izgledu dokumentacije i evidencije, te vođenju i rokovima čuvanja [stav (3) člana 62. ovoga zakona];
 - f) programe (cjeloviti razvojni program, obavezni program za djecu u godini pred polazak u školu ako nisu obuhvaćena nekim programom predškolskog odgoja i obrazovanja) [stav (4) člana 35. ovoga zakona].
- (2) Sve provedbene akte iz stava (1) ovoga člana donosi Ministarstvo uz saglasnost Vlade Kantona.

Član 78.

(Prelazak na obavezno predškolsko obrazovanje)

- (1) Obavezno predškolsko obrazovanje za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu, u skladu s ovim zakonom, otpočet će se realizovati u roku od jedne godine od dana donošenja ovoga zakona.
- (2) Potpuni obuhvat obaveznim predškolskim odgojem i obrazovanjem za djecu u godini pred polazak u redovnu osnovnu školu potpuno će se implementirati 2019./2020. školske godine.
- (3) U Budžetu Srednjobosanskog kantona za 2017. godinu planirat će se sredstva za finansiranje i stvaranje uvjeta za izvođenje programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja.
- (4) U sredinama u kojima nema predškolske ustanove, obavezni program predškolskoga odgoja i obrazovanja pred polazak u redovnu osnovnu školu realizovat će se korištenjem prostornih kapaciteta redovnih osnovnih škola ili prostora koji zadovoljavaju uvjete propisane standardima i normativima.

Član 79.

(Prestanak važenja prethodnoga zakona)

- (1) Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj 11/01).
- (2) Postojeći podzakonski akti primjenjivat će se do donošenja novih, u dijelu koji nije u suprotnosti s ovim zakonom.

Član 80.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-427/17 PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

18. jula 2017.

Travnik

Josip Kvasina, s. r.